



Sygn. akt II CK 179/04

**WYROK
W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ**

Dnia 10 listopada 2004 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Antoni Górski (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Irena Gromska-Szuster

SSN Tadeusz Żyznowski

Protokolant Maryla Czajkowska

w sprawie z powództwa Wojskowej Agencji Mieszkaniowej
przeciwko Wspólnocie Mieszkaniowej Nieruchomości położonej w Ł.
o zapłatę,
po rozpoznaniu na rozprawie w Izbie Cywilnej w dniu 10 listopada 2004 r.,
kasacji strony powodowej
od wyroku Sądu Okręgowego w Ł.
z dnia 26 listopada 2003 r., sygn. akt [...],

**uchyla zaskarżony wyrok i przekazuje sprawę Sądowi
Okręgowemu w Ł. do ponownego rozpoznania
i rozstrzygnięcia o kosztach postępowania kasacyjnego.**

Uzasadnienie

W sprawie jest rzeczą bezsporną, iż strona pozwana korzystała z należącej do powoda oczyszczalni ścieków. Powód dochodzi zasądzenia od pozwanej 10.450,46 zł. za odprowadzanie ścieków w okresie od 1 stycznia do 30 września 2002 r. Sąd Rejonowy w Ł. wyrokiem z dnia 30 czerwca 2003 r. oddalił powództwo. Sąd ten uznał, że zgodnie z obowiązującym prawem zbiorowe odprowadzanie ścieków stanowi zadanie własne gminy (art. 7 ust. 1 pkt. 3 ustawy o samorządzie gminnym z dnia 8 marca 1990 r. - Dz. U. nr 13, poz. 74, ze zm. w zw. z art. 3 ust. 1 i art. 6 ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków – Dz. U. nr 72, poz. 749, ze zm., zwanej dalej „ustawą z 7 czerwca 2001 r.”). Gmina wykonuje te zadania przy pomocy swoich jednostek organizacyjnych, albo za pośrednictwem samodzielnych przedsiębiorstw wodociągowo – kanalizacyjnych, zajmujących się świadczeniem usług o charakterze komunalnym. Usługi te są odpłatne, przy czym z reguły częściowo przez gminę dotowane. Pozwana nie miała więc obowiązku zapłaty za odprowadzanie ścieków innemu podmiotowi (powodowi), który takim przedsiębiorstwem komunalnym nie jest. Dlatego roszczenie strony powodowej podlegało oddaleniu.

Apelacja powoda od tego orzeczenia została oddalona wyrokiem Sądu Okręgowego w Ł. z dnia 26 listopada 2003 r., który podzielił stanowisko prawne Sądu I – ej Instancji.

W kasacji od tego wyroku powód zarzucił naruszenia art. 405 w zw. z art. 140 k.c. i art. 6 ustawy z 7 czerwca 2001 r. oraz art. 378 § 1 k.p.c., wnosząc o uchylenie orzeczeń Sądów obu instancji i przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zbiorowe odprowadzanie ścieków, podobnie jak zbiorowe zaopatrzenie w wodę, należy do podstawowych zadań komunalnych każdej gminy. Zadania te mają newralgiczny charakter ze względu na konieczność zapewnienia funkcjonowania tego typu usług w sposób ciągły i niezawodny, a jednocześnie

gwarantujący odbiorcom odpowiedni poziom ich jakości z punktu widzenia zdrowia i bezpieczeństwa mieszkańców, przy jednoczesnym uwzględnianiu wymagań ochrony środowiska. Dlatego też prowadzenie zbiorowego zaopatrzenia w wodę oraz zbiorowe odprowadzanie ścieków podlega ścisłej reglamentacji ustawowej, przewidzianej w ustawie z 7 czerwca 2001 r. Z treści art. 2 pkt. 4 w zw. z art. 16 tej ustawy wynika, że prowadzenie tego typu usług należy do jednostek organizacyjnych gminy, nie posiadających osobowości prawnej oraz do przedsiębiorstw wodociągowo – kanalizacyjnych, które muszą mieć na to odpowiednie zezwolenie wójta (burmistrza lub prezydenta miasta). Takie ograniczenie podmiotowe stanowi niewątpliwie wyjątek od zasady swobody prowadzenia działalności gospodarczej i jest usprawiedliwione nie tylko względami, na wspomniany już, newralgiczny charakter usług komunalnych, ale i na to, że opłaty za te usługi są limitowane w postaci taryf, zatwierdzanych w drodze uchwały gminy (art. 20 w zw. z art. 24 ustawy z 7 czerwca 2001 r.). Zatwierdzona w ten sposób taryfa jest wiążąca dla przedsiębiorstwa świadczącego usługę i dla odbiorcy usługi. Wynika z tego, że usługobiorca (w tym przypadku pozwany) nie miał obowiązku uiszczania opłaty za zbiorowe odprowadzanie ścieków w kwocie wyższej od ustalonej w taryfie. W sprawie jest rzeczą bezsporną, że od 1 stycznia do 30 września 2002 r. pozwany odprowadzał ścieki do oczyszczalni należącej w tamtym okresie do powoda, nie zawierając w tym przedmiocie żadnej umowy, ani z pozwanym, ani z gminą. Korzystając z urządzeń oczyszczalni powoda zaoszczędził wydatku, jaki musiałby ponieść na rzecz odpowiedniego przedsiębiorstwa wodociągowo – kanalizacyjnego w wysokości ustalonej w obowiązującej wówczas taryfie za odprowadzanie ścieków. W tym zakresie można więc mówić o bezpodstawnym wzbogaceniu się pozwanego kosztem powoda, czego nie miał na względzie Sąd Okręgowy, a co usprawiedliwiało zgłoszone zarzuty kasacyjne.

Trzeba natomiast zgodzić się ze stanowiskiem Sądów obu instancji, że nie ma podstaw prawnych żądanie powoda zapłacenia przez pozwanego wyższych stawek opłat, narzuconych mu jednostronnie przez skarżącego. Ponieważ dotychczas w sprawie nie ustalono stawek należności taryfowej za sporny okres korzystania z oczyszczalni powoda, zaszła konieczność uchylecia zaskarżonego wyroku

w całości. Dlatego orzeczono jak w sentencji (art. 393¹³ k.p.c. w zw. z art. 108 § 2 k.p.c.).